

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

"HARAČ RAJO." — Srbske narodne pesmi pripovedujejo, kako je v jeseni šel turški gospodar, aga ali beg, pobirat žito od kmetov. To je bil najhujši čas za uboga balkanskega kmeta. Turek je bil neusmiljen. Na Slovenskem je v srednjem veku pobiral grajščakov valpet. Na te stare čase je obudil spomine režim v "novi" Jugoslaviji. Cel mesec avgust so hodili novi komunistični valpti po vaseh in kmetom odvezali žito za državo. Odvzem je bil prisiljen, čeprav nudijo kmetu nekaj dinarjev, za katere pa ne more kupiti najpotrebnejših stvari. Slovenija je odmevala od tega boja med kmetom in beričem komunistične stranke. Listi imajo cele strani samo o tej "borbi" s kmetom. Pri tem seveda oznanjajo svojo veliko "zmago" nad kmečkim prebivalstvom. Dobili so kar so zahtevali, kot je dobil srednjeveški grajščak in kot je dobil turški aga. V ljudskem spominu pa bo ostala ta borba z modernimi valpti, kakor je ostal spomin, kako je pridrl aga in klical: Harač rajo.

HUJSKANJE KMETA PROTI MESTU. — Ko pišejo o tem roparskem pohodu komunizma po naših vaseh, pa zraven po navodilih hujskajo enega kmeta proti drugemu. Zlasti radi opišejo, kako je mali kmet vse od-

Anglija in Rusija sta si razdelili vloge na Balkanu

Tako piše James Byrnes, bivši državni tajnik, v svoji knjigi

Washington. — James F. Byrnes, bivši ameriški državni tajnik je napisal knjigo o svojem političnem udejstvovanju kot svetovalec predsednika F. D. Roosevelta in pozneje v uradu državnega tajnika. Med drugim razjasnjuje Byrnes o tajni korespondenci med Rooseveltom in Churchillom, ki kaže, da je Anglija še leta 1944 pristala na to, da ima Rusija glavno besedo v Romuniji in Bolgariji. V zameno za to je pa Stalin pristal na to, da ima Anglija proste roke v Grčiji.

K temu je spregovorilo angleško zunanje ministrstvo, da se Mr. Byrnes moti in da je bilo leta 1944 samo dogovorjeno, da radi boljših uspehov v vojni proti Nemčiji, naj Anglija operira iz Grčije, dočim naj služi Romunija za odskakovno desko Rusiji.

Ampak Mr. Byrnes se ne da ugnati in je podprl svoje izjave s pismom, ki ga je pisal Churchill 8. marca 1945 Rooseveltu, da sta on (Churchill) in njegov zunanji minister Anthony Eden prošlega oktobra v Moskvi pristala na to, naj ima Rusija glavno besedo v Romuniji in Bolgariji, dočim ostane Grčija Angliji za politično sfero. Churchill je takrat priznal Rooseveltu, da imajo vezane roke glede postopanja Rusije v Romuniji, ker sta jo on in Eden izročila Rusiji, da sta rešila Grčijo.

Jejte več kokoši. bo najbrže prišel apel od vlade

Četrtni brez perutnine očitno niso pokazali dobrega uspeha

Washington. — Apel vlade, da ob torkih ne jemo govejega mesa in ne četrtni ne perutnine in ne jajec, očitno ni prinesel zaželenega uspeha, da bi se s tem hranilo na žitu, kot je namen vlade. Oglasili so se namreč perutninarji in dokazovali, da manj ko bodo ljudje pojedli perutnine, več jo bo žive in več bo pozobala žita. Na tak način se torej ne bo hranilo na žitu za Evropo, kot je namen vlade. Istih misli je tudi poljedelski urad vlade, čeprav za javnost ne reče nič.

Pričakujejo, da bo vlada svoj apel glede perutnine popolnoma spremenila in rekla, naj ljudje jedo več perutnine. Na ameriških farmah je danes 550,000,000 perutnine. Od te bi se jo 20 odstotkov lahko poslalo na trg v prihodnjih 90 dneh, s čemer bi se prihranilo na milijone bušljev žita za Evropo, trdijo perutninarji.

Več beguncev dospe v Kanado

Ottawa. — Do meseca maja bo prišlo v Kanado iz Evrope 16,400 beguncev iz raznih taborišč. Tako je povedal minister Glen časnikiarskim poročevalcem.

ROPAR SE JE OPEKEL PRI GROCERJU

Neke ropar je prišel v soboto v grocerijo, ki jo vodi Anton Avsec na 1446 E. 59. St. Najprej je ustrelil nad trgovčovo glavo, potem mu pa ukazal, naj mu izroči denar. Avsec mu je dal iz registra \$70.

Kake pol ure zatem je isti ropar poskusil svojo srečo pri Frank Jakliču na 5807 White Ave., ki stanuje na 1170 Addison Rd., ki mu je tudi ukazal, naj mu izroči denar. Takoj zatem je začel ropar streljati. Osem praznih nabojev so našli potem na tleh. Ena krogla je oprasnila Jakliča po glavi, vendar ne nevarno. Jaklič je pograbil mesarsko sekirico in jo vrgel v roparja, nato pa še velik nož. Toda roparja je zgrešil, ki jo je potem naglih nog pobrisal iz prodajalne brez denarja.

Kmalu zatem je prišel detektiv in našel za Frankovo prodajalno roparja. Ko ga je vprašal za ime in po opravi, je postal ropar nasilen. Detektiv ga je pograbil in odpeljal. Oba trgovca sta v njem spoznala roparja, ki ju je malo prej napadel. Leta 1938 je bil obsojen radi ropa v ječo od 10 do 25 let, toda je bil pomiloščen. Zdaj najbrže ne bo prišel tako kmalu ven.

NOVI GROBOVI

Anna C. Troshl
Po kratki in mučni bolezni je umrla na domu sestro, 20563 Tracy Ave. splošno poznana Anna C. Troshl, rojena Knafeč, stara 55 let. Tukaj zapuščila sledeče žalujoče: sestro Frances omož. Gerjevich ter nečakinje: Mrs. Frances Doyle, Mrs. Josephine Mramor, Mrs. Neddy Pristov in Nancy, nečaka Franka Gerjevich in veliko drugih sorodnikov.

Rojena je bila v Budimpešti, toda družina je živel v St. Jerneju, kjer pokojna zapuščila brata Karla in več sorodnikov. Tukaj je bivala 38 let.

Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:45 iz Železovega pogrebnega zavoda na 152. cesti v cerkev sv. Križa na 200. cesti in Lake Shore Blvd. ob 9:30 in na pokopališče Kalvarijo.

Angela Rossa
Včeraj zjutraj ob 3:50 je umrla v University bolnišnici dobro poznana Angela Rossa roj. Bajc, stanujoča na 814 E. 156. St. Doma je bila iz St. Vida pri Vipavi, odkoder je prišla v Ameriko pred 27 leti.

Bila je članica št. 10 SZZ in št. 312 SNPJ. Tukaj zapuščila hčer Angelo ter sinova Marven in Edward. Soprog ji je umrl leta 1939, sin Stanley je pa izgubil življenje leta 1945 pri letalcih. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:45 iz Svetkovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 in na Kalvarijo.

Franciška Potisek
Po dolgi bolezni je umrla v soboto večer v Huron Rd. bolnišnici Franciška Potisek roj. Pucel. Stanovala je na 5137 Miller Ave. Maple Heights, O. Doma je bila iz Dobrnica pri Trebnjem, odkoder je prišla sem pred 45 leti. Bila je članica dr. sv. Družina št. 207 KSKJ in Dom št. 25 SDZ.

Tukaj zapuščila sinova Valentina in Josepha, hčeri Vido Pečjak in Alice Kazimir, vnuku in vnukinje. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia in v cerkev sv. Lovrenca ob 9.

Amerika je močna dovolj, da lahko pomaga Evropi

Tako je povedal notranji tajnik Krug predsedniku Trumanu

Washington. — Notranji tajnik Krug je razložil predsedniku Trumanu, da Zed. države lahko brez vsake škode določijo Evropi 20 milijonov dolarjev za relief. To bi se povračalo s tem, ker bi hitreje dvignil dovoz v to deželo. Ampak ta program ne moremo izvesti, je rekel Krug, ako Amerikanci ne bodo sodelovali z vlado in varčevali z živili, predvsem s žitom.

Kar v glavnem potrebuje Evropa iz te dežele je sledeče: živila, predvsem pšenico, umetna gnojila, premog, železo, poljedelske stroje, tovarne vagonne in opremo za rudnike.

Teh 20 milijonov bi se za Evropo potrošilo v 4 letih, vsako leto po 5 milijonov, je rekel Krug. Ta program za pomoč Evropi bi ustvaril pa tudi najmanj 1,000,000 novih del, ker bi bilo treba izdelovati razne stvari in drugo za Evropo. S tem programom bi se zopet dvignilo produkcijo v raznih deželah, ki je danes skoro na mrtvi točki vsled pomanjkanja strojev in prevoznih sredstev, je razlagal Krug. S tem bi profitirala tudi Amerika, ki bi dobila razne potrebščine od drugod, ki jih sama doma nima. Torej bi ta program za obnovo Evrope, kakor ga je predložil državni tajnik Marshall, ne pomagal samo Evropi na noge, ampak bi enako koristil tudi Zed. državam, če ne direktno pa indirektno.

Kot znano Rusija s svojimi sateliti ta program za obnovo Evrope bojkotira, ker pač ne želi, da bi se postavila Evropa zopet na noge. V ekonomsko močni Evropi namreč komunizem ne žanje, ampak uspeva le na razvalinah.

Visoke cene mesu bodo še najmanj dve leti

Washington. — Ako bo ameriška publika v toliki meri uživala meso, kot ga zdaj, lahko pričakujemo visoke cene mesu še najmanj dve leti, poročajo vladni statistiki. Že tretje leto povzijejo Amerikanci več mesa, kot se ga pa producira.

Ker bo letošnja letina koruze izdatno manjša, bodo prišli na trg drugo leto lažji prašiči in leta 1949 jih bo manj, ker jih v 1948 ne bodo toliko plovili. Normalno število prašičev smemo pričakovati le tedaj, kadar bo znašala letina koruze zopet tri milijone bušljev.

Dežela povzije zdaj 155 funtov mesa na osebo, kar je za 30 funtov več kot leta 1937. Torej mesa povzijemo več, govedine in prašičev je manj, ker je manj krme, zato imamo visoke cene mesu.

Pričakujejo, da bo cena krompirja višja

Washington. — Poljedelski urad pričakuje, da bo letošnja zimsko krompir dražji. Krompirja so letos pridelali v Ameriki 71,000,000 bušljev manj kot lansko leto.

ŽUPAN JE OBLJUBIL POMOČ MESTA ZA NOVO NASELBINO

Včeraj popoldne so zasadili prvo lopato za novo hišo na nekdanjem pogorišču, kjer je pred tremi leti razstrelba pri East Ohio Gas Co. uničila del slovenske naselbine v Clevelandu. Nekaj lepih hiš je že postavljenih, druge bodo z časom zgrajili. Prihodnja hiša bo novega tipa, tako zvana McKay jeklena hiša.

Župan Burke je tudi govoril in obljubil, da bo mesto v polnem sodelovalo, da se izpelje načrt za novo naselbino s parkom in nasadi. Anton Grdina, predsednik korporacije za zgradbo hiš, je povedal mestnim uradnikom, da so ljudje odločeni postaviti novo naselbino, ki bo za zgled vsemu mestu.

Nova hiša bo postavljena v nekaj mesecih in ko bo z vsem opremljena, bo vsakemu na ogled, da si enako zgradi, če bo hotel.

Govoril je mestni odbornik 10. varde, Edward L. Pucel, ki je razložil sestavo in trpežnost te vrste hiš. Program je vodil mestni odbornik 23. varde, Edward J. Kovacic.

Župan Burke je pohvalil pridne Slovence, ki vselej doprinašajo svoj del za izboljšavo mesta in zlasti njih vztrajno namero, da bodo na mestu pogorišča zgradili nove hiše, kar bo dalo naselbini novo, lepše lice in večjo vrednost naselbini in mestu.

Stalin je povedal Angležem, da ne mara vojne

Amerikanci pravijo na to: počakajmo, da vidimo, kako in kaj

Washington. — Osem članov angleškega parlamenta je bilo na obisku pri Stalinu, ki jim je zagotavljal, da Rusija nima namena začeti z vojno. Stalin da je tudi izjavil, da bi rad videl, če bi se poravnale politične in ekonomske zadeve z Zed. državami. V Moskvi so dali angleškim poslancem posebno letalo, ki jih je poneslo k Črnemu morju, kjer je Stalin v svoji vili. Ker so vsi člani levičarske stranke, jih je Stalin lepo sprejel. Tudi pri Molotovu so bili. Kakšno je njih stališče se najbolj razvidi iz tega, da so opravičili obnovo Kominterne, ki da je bila oživljena vsled pritiska ameriškega "imperializma" na Evropo.

Ameriški vladni uradniki so na to poročilo angleških poslancev rekli, da je ta Stalinovala izjava zanimiva. Toda sliče izjave je podajal Stalin že prej, ampak istočasno je pa Molotov napadal zapadne veslesile. Mislijo pa, da je Stalin resno govoril, ko je izjavil, da Rusija ne želi vojne.

Pogumno dekle nagnalo roparje

Šanghaj. — Miss Haiung Lien je skočila praznih rok za štirimi roparji, ki so odnesli iz prodajalne njenega očeta večjo količino riža. Dohitela jih je in enemu izvila iz rok samokres. Pa kaj ji je pomagal, če pa ni vedela, kako se z njim strelja, zato so ji roparji ušli. Ampak pozneje je zvedela, da je samokres več vreden kot pa ves ukraden riž.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Prva obletnica—

V torek ob 7:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojnega Johna Tomazič v spomin prve obletnice njegove smrti.

Iz bolnišnice—

Mrs. Rozi Cimperman, 915 E. 72 St., se je vrnila iz bolnišnice in je zdaj doma pod zdravniško oskrbo, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Vabilo na sejo—

Nocoj ob 8 bo seja društva Waterloo Grove št. 110 WC v SDD na Waterloo Rd. Članstvo naj se udeleži v velikem številu.

Kdo bi vzel psa—

Radi selitve bi radi oddali dobri družini psico, 7 let staro, Great Dane pasme. Kdor bi rad dobrega čuvaja pri hiši, ga dobi zastoj in tudi pasjo hišico zraven. Vprašajte na 5705 Bonna Ave., tel. EN 1451.

Zadušnica—

V torek ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojno Louise Andolsen.

Seja v Willson šoli —

Organizacija staršev in učiteljev Willson Jr. višje šole bo imela sejo v sredo 22. oktobra ob 2 pop. Ob tej priliki bo predaval Frank Kostell, ki se je vrnil s potovanja po Evropi in bo razložil tamošnji položaj.

Pobiranje asesmenta—

Tajnica društva sv. Marije Magd. 162 KSKJ bo pobirala asesment nocoj od 6 do 7 v šoli sv. Vida.

V Grčiji so zaplenili komunistično časopisje

Atene. — Grška policija je zaplenila vse komunistične časopise. Vlada bo zaplenila tudi vso lastnino tega časopisja in sicer po novi postavi, ki jo je podpisal kralj Pavel zadnji petek. Postava je naperjena proti časopisom, ki podpirajo gerilske partizane.

Ko je policija snela napis na poslopju komunističnega dnevnika Rizospastis ter odnesla pohištvo, se je zunaj zbrala velika množica, ki je navdušeno ploskala.

Rusi so dali zlato za kredite Poljski

Washington. — Rusija je poslala v Zed. države v 2 mesecih za 11 milijonov zlata, s čemer bo Poljska nakupila v Ameriki razne potrebščine. Rusija je dala Poljski posojilo v vsoti \$28,000,000 in vse to bodo porabili Poljaki za nakup v Ameriki.

Pri volitvah na Francoskem je prva de Gaullejeva stranka

Volitve so bile za občinske odbore v kakih 38,000 mestih

Pariz. — Pri nedeljskih občinskih volitvah v Franciji je očitno dobila največ glasov stranka, katero vodi general de Gaulle. Prva poročila kažejo, da je dobila de Gaullova stranka največ glasov, za njo so komunisti, na tretjem mestu socialisti, potem popularna republikanska stranka in za njo druge manjše stranke.

General de Gaulle je odstopil od vlade v januarju 1946. Načeloval je prvi vladi po vojni. Zdaj vse kaže, da prihaja zopet nazaj.

V nedeljo so se vršile občinske volitve v kakih 38,000 krajih in oddanih je bilo do 25,000,000 glasov. Natančnega izida volitev ne bodo še poročali nekaj dni.

Volivna kampanja je bila boj med komunisti in drugimi strankami. Na vsak način je prišel general de Gaulle zopet nazaj v politiko in je zmagal v boju proti komunistom. Celotno v Marselju, kjer so bili dozdaj komunisti najmočnejši izmed vseh strank, jih je de Gaulle porazil.

Nemški avti imajo le po eno luč

Hamburg. — Ker je tako težko dobiti žarnice za avtne svetilke, so napravili postavbo, da sme imeti vsak avto samo po eno luč spredaj. Ta mora biti pa na levi strani. Srečen je tisti lastnik avta, ki more dobiti tudi eno samo žarnico.

NAM JE TUKAJ DOBRO. ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI-MO NA BEGUNCE

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DUNNE, Editor) Cleveland 8, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
5117 St. Clair Ave.
Entered as second-class matter January 31, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.



NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po \$6.00; za ostale države po \$8.00.
Za Ameriko na pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po \$3.50; za ostale države po \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po \$2.00; za ostale države po \$2.50.
Za Ameriko na tri mesece \$1.50; za Cleveland in Kanado po \$1.00; za ostale države po \$1.50.
Za Ameriko na dva meseca \$1.00; za Cleveland in Kanado po \$0.75; za ostale države po \$1.00.
Za Ameriko na en mesec \$0.50; za Cleveland in Kanado po \$0.35; za ostale države po \$0.50.
Posamezne številke stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$6.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$3.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.00 for 3 months.
Cleveland and suburbs by carrier \$7.00 per year.
\$4.00 for 6 months; \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 31, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

Sovjetski nacionalizem

Različna so pota boljševiške propagande. Pojavlja se v vseh oblikah in hitro se zna prilagoditi vsaki situaciji. Sovjetski režim je za razširjenje boljševiških idej vedno pripravljen pohoditi celo osnovna načela svoje religije za gotovo dobo. Tako je Sovjetska zveza v tej vojni odstopila od svojih izrazito antinacionalnih idej in se navidezno vrnila k nacionalizmu. To je bilo potrebno, da so na ta način raznežili slovanske narode s svojo rusko nacionalno šapo, na kateri so štrleli seveda ostri komunistični kremplji, ki jih pa dosti ljudi ni videlo. Pomislimo, koliko častnih oseb so samo pri nas v Sloveniji vjeli na te limanice. Zločinska komunistična internacionalna klika je vedela, kako globoko je ukoreninjena slovanska zavest med Slovani in pričakovati je začela komunistično domovino kot — zaščitnico slovanstva.

Po končani vojni so se boljševiški kremplji ostro zasadili v razmerjavljena telesa zaslužnih slovanskih narodov. Sovjetska Zveza pa je še nadalje ubirala slovanske strune, kajti komunistična klika je prepričana, da se komunistična misel lahko le na ta način vsili tem narodom.

Vse bolj pa je jasno, da komunistična internacionala izkorišča nacionalna čustva in ustanove, da preko njih izvaja svojo načrtno propagando boljševizacije sveta.

Moskovski radio je pred kratkim javil, da je odgovorni tajnik Vseslovanskega komiteja v Moskvi izjavil, da se bo v kratkem izvršila reorganizacija komiteja. To poročilo se je glasilo takole:

"Svoječasno je bil Vseslovanski komitej ustanovljen, da bi doprinesel mobilizacijo slovanskih narodov proti nacizmu in fašizmu. Sedaj pa se bo v Sovjetski zvezi osnoval nacionalni slovanski komitej. Imel bo 30 članov, s predjedem, ki bo štel 11 članov. Prirejal bo razne razstave in predavanja ter tesno sodeloval s komiteji ostalih slovanskih narodov. Prav tako bo sodeloval z različnimi kulturnimi ustanovami v teh deželah."

Boljševiški slovanski komitej bo torej prirejal razne razstave in predavanja, na katerih se bo sovjetski komunistični volk kazal v ovihi kože, da bi tako čim lažje širil svoje rušilne ideje in zapeljeval ter varal lakomne nacionalne množice. Na teh predavanjih pa bo Kominterni polagala svoje doktrinarstvo in širila mržnjo do demokratičnih držav, češ da nimajo razumevanja za nacionalne težnje slovanskih narodov.

Jasno je, da je edino pravilno amatersko to trenutno prebujenje le kot sredstvo, ki vodi k stalnemu cilju: DIKTATURI KOMUNISTIČNE STRANKE NA CELEM SVETU.

Milijonarji v Sovjetski zvezi

Cepprav komunistični tisk v svetu drugače piše, je vendar res, da ima tudi Sovjetska zveza mnogo milijonarjev. Naj navedemo samo nekaj primerov. Pisatelj knjige "Don" Mihael Šolohov je silno bogat človek. Njegove knjige so izšle v milijonskih nakladah in za omenjeno delo je dobil "Don" nagrado v znesku 200.000 rubljev. Nadaljnji milijonarji v Sovjetski zvezi so: filmska režiserja Eisenstein in Pudovkin in operni pevec Kaslovsky. Kaslovsky dobi samo od ene predstave 15.000 rubljev in dogaja se, da je včasih po dva meseca stalno na odru. Konstruktor letala "Stormovik" Iljustin je prejel samo enkrat nagrado in to v znesku 600.000 rubljev. Zelo bogate ljudi imate tudi med voditelji za važne sovjetske industrije. Ti ljudje so včasih izredno dobro plačani — in njihov zaslužek je v primeru z delavsko plačo fantastično visok. Tako velike razlike v plačah med direktorjem in navadnim delavcem ne najdemo v nobeni tako zvanj kapitalistični državi.

Ogromno število pa imamo milijonarjev, ki jih v drugih tako zvanj kapitalističnih državah ni mogoče izslediti. To so vsi višji funkcionarji komunistične stranke v Sovjetski zvezi in to je tisto "ljudstvo", ki si je ustvarilo res pravi raj na zemlji, dočim široke množice ruskega naroda ne uživajo prav nikakih pravic, je to komunistično plemstvo privilegirano v vseh pogledih. Razlike med komunističnim plemstvom in ljudstvom na drugi strani so tolikšne, da ni mogoče potegniti primere s stanijem v kateri koli državi sedanjega časa. Le v srednjem veku lahko najdemo enake primere, kot so jasno vidni v tako zvani brezrazredni socialistični Sovjetski zvezi, kjer so besede eno, dejanja pa drugo.

Zelo vidno razliko med "ljudstvom" in ljudstvom si posebno lahko videl letos poleti, če si stopil na Bled v nekdanjo palačo srbskih kraljev, potem si pa stopil na bližnje Jesenice. V prvi si videl razkošne gostije, ki jih je prirejal "maršal" Tito svojim gostom. Bil je oblečen v snežnobelo uniformo, na kateri so se blestela visoka odlikovanja, ki jih je prejel za svoja "junška" dela. Vino se je penilo v kristalnih čašah, vrstile so se zdravice in pela se je čast in slava prerokoma Stalinu in Titu. Ako si pa stopil v zakajene jeseniške planje, si videl tam upognjene udarnike, ki so se s pojemajočimi močmi pekali, da bi dosegli akordno kvoto in s tem nekaj več skorjite kruha. Gorje ti pa, če bi hotel primerjati to ljudstvo pri ognjenih pečeh z "ljudstvom" v kraljevi palači! Kot izdajalca proti državi bi te sodili in obsodili.

Odpri srce, odpri roke...

Bogdan Radica je eden tistih, ki ve, kaj govori in piše. Ne ponavlja za drugimi praznih fraz. Tita ni samo od blizu spoznal, PREISKUSIL ga je na lastni koži! Bogdan Radica je bil med vojno v proslulem "Jugocentru" v New Yorku urednik znanega Bulletin in tesen sodelavec Savice Kosanovića.

Pozneje se je navdušil za Tita in hitel v Belgrad. Tam je postal načelnik titovskega informativnega urada za zunanji svet. Ko je od blizu videl titovstvo "v akciji", jo je kmalu primahal nazaj v Ameriko.

Bogdan Radica je te dni objavil svoje misli o knjigi, ki jo je spisal Amerikanec in PROTESTANT Rueben H. Markham — o TITU. Knjiga nosi naslov: TITO'S IMPERIAL COMMUNISM. Po naše bi se menda reklo: Titov Imperialistični Komunizem.

Bogdan Radica je objavil svoje misli o tej knjigi v glavnem glasilu ameriških SOCIALNIH DEMOKRATOV (pa ne v "Prosveti"). Tisto glasilo ameriških SOCIALISTOV ima naslov: The New Leader.

Ta list čita, le verjemite, nekoliko več ljudi kot Kako "Prosveto" ali "Enakopravnost." Zato je tudi za nas zanimivo vedeti, kaj povedo širokemu svetu o Titovini moči, ki RES veda, kaj govore in pišejo. Ko enkrat vemo, kaj pišejo o Titovini moči, ki VEDO, kaj pišejo, se moramo "Prosveti" in "Enakopravnosti" in takim prirepticam samo — smejeti.

Bogdan Radica piše:

"Na Balkanu ni človeka med ondutnimi odličnjaki, ki ne bi poznal Ruebena Markhama, tega bistrega in liberalnega dopisnika časopisa THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR o Balkanu. Enako ni odličnega človeka na Balkanu, ki bi ga Rueben Markham ne poznal skozi zadnjih 20 let. Le nekaj zapadnjakov je, Amerikancev in Evropejcev, ki poznajo bolj natanko kot Markham balkanskega kmeta, njegov socialni položaj in način življenja. Markham je pogosto preživel na Balkanu dolge dobe in je vzbujal ubogo, pa ponosno kmečko ljudstvo na Hrvaškem, v Srbiji, Bolgariji in Rumuniji. Naučil se je njihove govorice, se z njimi pogovarjal, zato zna ceniti ta ljudstva in čutiti z njimi."

"Titova Jugoslavija, piše Markham, je osiše komunizma na Balkanu. Današnja Jugoslavija je ključ za prodiranje komunističnega imperijalizma... najbolj izpostavljena predstraža za boj proti vsaki svobodi, ki je še ostala na svetu. Z drugo besedo, Titova Jugoslavija je najbolj kričeč vzorec za komunizacijo vsega sveta. Današnja Jugoslavija je najbolj zgoščen in najbolj pošasten zgled, kaj misli Stalin napraviti vsepovsod, ako zavladajo po vsem svetu, kakor upajo komunisti. Titovina je tako strahotna in tragična resnica, da se že sami komunisti v zapadni Evropi zgražajo nad njo. Zlasti francoskih in laških komunistov je kar strah pred tem, kar je Stalin napravil iz dežele, ki ni prav nič primerna za komunizem. Na ves glas ti komunisti razglasajo v svet, da komunizem na Francoskem in v Italiji ne bo tak kot je v Jugoslaviji, v tej deželi smrti in teme, groze in strahu."

"Jaz sem med tistimi, ki ne bodo nikoli pozabili strahot, ki so divjale po vseh mestih, trgih in vaseh v Jugoslaviji po "osvojitvi". Mnogi smo opozarjali odgovorne komunistične voditelje na silne nepravilnosti, ki so se godile. Ti so pa odklanjali vsa-

ko posredovanje s ciničnim posmehom, s sadiščno naslodo in neprikrito krvočelnostjo. Teh lastnosti niso kazali le kaki komunistični fanatiki, ampak tudi taki hladnokrvni in misleči komunistični voditelji kot Tito sam, potem pa Moša Pijade, Kardelj in Gijlas. Nepozabni ostanejo besni vzklipi po krvi v prvih dneh komunistične zmage, ki so odmevali po vsej preplašeni in ustrahovani deželi. Vse vprek so špijoni lovili ljudi, ki so se upali, ki reči kako besedo proti takozvanim "pridobitvam ljudstva" — dasi tiste "pridobitve" niso bile nič drugega kot nasilno in tiransko ukazovanje komunistične partije. To so bili časi, ko je Moša Pijade v nekakem nadzemskem zanosu užival prelivanje krvi in venomer ponavljal, da mora ogenj strahu planteti na oltarjih do neba — tako da bo ljudstvo trepetalo v stalni grozi. To so bili časi, ko je Tito naprej in naprej naročal, da je treba spraviti s poti vsakega, ki se drzne izkazati se za "sovražnika ljudstva". Razume se pa, da je bil "sovražnik ljudstva" vsak nasprotnik komunistične partije."

"Markhamova knjiga mi je priklicala v spomin tiste dni, ki so se vsi živili ne samo v mojem dnevaiku, ampak tudi v moji duši. To so dnevi, ko sem se vrnil v svojo domovino, da služim Titu. Še imam v spominu tiste hrvatske in srbske žene, ki so šle vsak petek v OZNINE ječe in ne sile to in ono svojim dragim. Na stotine teh žen se je vračalo iz ječ z novico, ki so jo dobile od povsod pričujočih partizanov, da ne bodo nikoli več videle svojih mož, sinov in bratov. Niso jim pa povedali, da so jih pobili ali neznano kam odvedli. Včasih so te uboge žene samo zvedele, da je njihove drage "moč potrla." Samo to in nič več!

"Ne strinjam se pa z Markhamom, ko nam skuša dopovedati, da so "Hrvat" Tito, "Jud" Moša Pijade, "Crnogorec" Gijlas in "Slovenec" Kardelj storili vse, da bi Srbijo uničili. Markham sicer dobro pozna in sijajno razlaga religiozni in mistični značaj jugoslovanskih in sploh balkanskih komunistov ter njihovih poskusov, da bi komunizem napravili za neko novo slovansko verstvo. Toda treba je poudariti, da Tito in njegovi ne nastopajo kot Jugoslavo, kot Hrvatje ali Slovenci, ali morda kot Judje in Crnogorci ali sploh Slovani, ampak zmerom le kot komunisti. Danes ni več človeka na Hrvaškem ali v Srbiji, ki bi imel Tita za Hrvata. Tito je danes Jugoslovonom samo še velika uganka, ogromen vprašaj. Titov zapadni zaveznik, dr. Ivan Subašić, nekdanji ministerski predsednik, zdaj pa skrbno zastražen od OZNE, se je dal potegniti za nos, ko mu je Tito pravil, da je najprej Hrvat, potem šele komunist. Winston Churchill se je dal enako potegniti za nos, ko je mislil, da bo z raznimi koncesijami Tita odtrgal od Stalina in Kominterne. To so zgolj iluzije stare diplomacije, ki je naivna in šolska, ne more pa razumeti mišljenja zgrajenih komunistov."

"Taki so balkanski komunisti, skoz in skoz komunisti... Dobro vedo, da se komunizem ne more držati v deželah, kjer so komunisti samo neznatna manjšina, dežele pa kmečke. Njihova edina naloga je, da se vzdržijo povsod tako dolgo, dokler komunizem ne zmaga v deželah, kjer je po njihovem mnenju doma — na Francoskem, na Laškem, na Nemškem in končno tudi v Angliji. To so dežele z velikimi delavskimi masami in visoko razvito industrijo. Vsa takozvana "religiozna mistika" slovanskih

komunistov obstoji v tem, da so pripravljeni žrtvovati vse, prav vse, tudi svoj lastni narod, samo da komunizem podjavi ves zapadni svet."

"Če se to ne zgodi v desetih ali dvajsetih letih, oziroma če kak vojni to prepreči, jugoslovanski komunisti dobro čutijo, da bo po njih, zakaj kmečka jugoslovanska Evropa ne more prenesti sama zase tolikega napora. To in samo to razloži fanatično početje komunistov, ki po vsem Balkanu more, uničujejo in pometajo z veslemi; duhovniki, razumniki, učitelji, bogatimi in revnimi kmeti, advokati in sploh z vsemi, ki naj bi predstavljali le senco opozicije. Vaj taki, ki verujejo v sveto pismo ali Koran, ki hodijo častiti Boga v katoliške ali pravoslavne cerkve in ki mislijo, da je človek kaj vrednega, napravil že pred oktobersko revolucijo — vsi taki morajo izginiti ali vsaj izgubiti vse človeku prirojene pravice. Markham je v pravem, ko zaključuje, da tako mišljenje sedaj grozi Ameriki, zakaj posebna naloga iz Moskve diktirane propagande je, da se napada Amerika in vsi njeni prijatelji — sploh vsi, ki mislijo, da je treba bolj in bolj glasno podjarjati moralne vrednote nasproti tej novi "veri" komunizma, ki Boga ne pozna, zato je pa zgrajena na nitroglicerinu."

Tako torej piše o Titovini Bogdan Radica, ki je poprej sam SPOZNAL preden je kaj napisal o njej. In zdaj naj še kdo reče, da ubogi BEGUNCI niso imeli vzroka za beg — iz pekla! Naj še kdo reče, da naši bratje in sestre tam doma nimajo vzroka, da takorekoč padajo pred nami na kolena in z dvignjenimi rokami prosijo: Usmilite se nas vsaj vi...

Prihodnjic bomo pa malo pogledali, kaj piše RUEBEN MARKHAM sam o Titovini v isti številki SOCIALISTIČNEGA GLASILA. Slovenski socialisti, če so sploh še socialisti, seveda tudi tistega ne bodo ponatisnili bi rekel Zaplot.

Jesenski pevski koncert

Euclid, O. — Tem potom vabim vse cenjene občinstvo od blizu in daleč na jesenski koncert, ki bo podan 9. novembra v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. ob štirih popoldne.

Vsi ti pevci in pevke so tu rojeni fantje in dekleta, smo sinovi in hčere slovenskih staršev. Zagotavljamo vam, da se homo potrudili, da vam bo koncert res ugajal, saj so na programu najlepše slovenske narodne pesmi, seveda jih bo nekaj tudi v angleščini. Radi bi namreč ustregli vsem, vam starejšim kakor tudi tu rojeni mladini. Zato, bo pa zelo bogat program.

Naša organizatorica, Mrs. Mary Gerl, si prizadeva na vse načine, da se zadovoljijo vse poslušalce in ljubitelje petja. Zato pa že danes prav vljudno vabimo na to prireditev in ako boste napolnili našo dvorano, vam obljubljam, da bomo še z večjim veseljem nadaljevali z vajami, da bo še dolgo, dolgo donela slovenska pesem po Ameriki.

Saj to smo podedovali po vas, naših starših, ki ste prišli iz stare domovine, da tudi mi radi prepevamo, kakor ste vi včasih, ko ste bili še mladi. In prav tako še sedaj ako je le količjak vesela držba, hitro zadoni slovenska pesem. Dajte nam veselje in korajžo s tem, da napolnite dvorano Slovenskega društvenega doma do zdanjega kotlička na omenjeni dan. Po koncertu bo pa Vadalov orkester igral tako, da bo zopet vsem po volji. Tudi dobrih snedivcev ne bo manjkalo in vsega kar se pripada zraven. Prav tako vljudno vabimo tudi druge pevske zbornice, da nas posestijo ta dan.

Torej na svidenje! S pevskim pozdravom za "Pevski zbor v Euclidu,"
Ann Ropret.

Kakao in sladkorni trs

Kakaovec je več vrst, vsi pa nosijo užitne plodove. Drevo je 2 do 5 metrov visoko, deblo ima 20 do 24 cm v premeru. Vrh je košat ter ima daleč narazen raztezajoče se veje. Iz majhnih cvetov se razvijejo kumaram ali bučam podobni plodovi, ki so 10 do 16 cm dolgi. Doreli so rumenkasto-rdeče brave ter so naponjeni s mesnatno kašo, v kateri se nahaja seme — nekako tako, kakor pri naši buči pečke. Kakao ima vedno zelene liste ter rodi in oveti skozi vse leto. Njegova domovina so tropične dežele Srednje Amerike. Divja drevesa se nahajajo še ob Amazonki. Dandanes je kultiviran predvsem v republiki Equador, kjer uspeva do višine 600 do 1000 m. Najboljše vrste ima Venezuela. V Equadorju imajo takomenovano žetev od marca do junija. Nadalje se nahajajo tudi v Braziliji, Afriki, Ceylonu, Javi in Filipinih. Skupno ga pridelajo do 450.000 q letno. Kakao so čislali že stari Mehikanci. Španci so se naučili pri njih delati pijačo "šokolate," ki so jo delali iz kakaa, koruzne moke in vanilije. Toda ta pijača je bila grenka brez sladkorja. Šele ko so jo osladili, je dobila prav dober okus in se je razširila. Leta 1520. so imeli kakao na Španskem, toda šele leta 1606. je popisal neki Carlet izdelovanje zgoraj omenjene pijače.

Ako pridenemo kakao sladkorja in drugih snovi (mleka), je prav okrepevalna pijača, ker ima še samo zrnje 45 do 50% masti, 13 do 18% beljakovin in 14 do 18 odstotkov škroba. Pa tudi kot čokolada je prav priljubljen med ljudmi. Je pa dražji kakor čaj ali kava, kajti pridelovanje kakava je težavnejše in zemlja mora biti dobra in globoka, ker rastejo korenine navpično v zemljo in šele v globljih plasteh razpostrte svoje korenine. Seme vsejejo v gredice. Ako ni sence, jo morajo umetno napraviti s tem, da nasade drevje ali pa pokrijejo kraj z vejami. V prst potegnejo 30 cm na široko brazde in položijo seme in ga pokrijejo s prstjo, to pa z listjem. Po dveh tednih, ko seme vzkli, se listje odstrani. Mlade rastlinice se hitro razvijajo in to tembolj, ako zemljo okrog njih okopavajo in uničujejo plevel. V desetih mesecih so rastlinice tako močne, da jih lahko posadijo v plantaže, toda samo ob deževnem vremenu. Navadno jih nasadajo 4.5 m narazen. Skrbeti je treba, da imajo rastline dosti sence. Zaradi tega vsadijo med nje banane. Ko je rastlina dorasla 80 do 95 cm, se ji odreže vrh in vse stranske mladice razen teh, ki se nahajajo pri vrhu in so enake oddaljene druga od druge. Te pustimo rasti, da so ravno tako dolge kakor je deblo visoko. Cvetje požene šele v tretjem letu, toda to porežemo, da se drevo ohrani. Šele v četrtem letu ali petem je dovolj cvetov, največ pa v dvanajstem letu. Dorasla kakaova drevesa niso višja kakor 3 do 4 m. Ako jim dobro gnojimo, dosežejo starost 100 let. V dobrih letinah in klimatičnih krajih dozori plod že v juliju, v slabših letinah pa v septembru. Zrel plod je rumen ali rdeč, kakršna je pa vrsta. Plodove navadno potem zmlatijo in seme izluščijo. Seme pa dobe na ta način, da plodove vržejo v kano, kamo alijah denejo v omako, kjer jih puste ležati toliko časa, da se odprejo in prevrejo. Po vretju jih pobarvajo z neko rdečo prstjo, posuše na soncu in razpošljejo po svetu. Cene so jako različne in se ravnaajo po okusu in vonju.

Sladkorni trs
Sladkorni trs je trava. Bičevju podobne bilke so 3, 4, včasih tudi no 6 m visoke. Korenika je vzolata. Iz nje zraste 10 do 12 bilk, ki so 3 do 5 cm debele in katerih celice so napolnjene s sočnatim mozgom. V tem mozgu je največ sladkorja. Domovina sladkornega trsa je Vzhodna Indija. Od tu so ga razširili po vseh tropičnih deželah. Njegovo pridelovanje sega do 30° severne širine. Vrste sladkornega trsa so: vijoličasti, ki ga goje v Zapadni Indiji za pridelovanje ruma; otaheitski trs, ki je najbogatejši po sladkorni vsebini. Ta trs je prinesel Bougainville iz Otaheiti-ja na Antile. Najvažnejše dežele za sladkorni trs so: Kuba, Porto Rico, Brazilija, Združene države, Java, Prednja Indija, Kitajska, Filipini, Formosa, Egipt, Havaji, Španija. Za sladkorni trs mora biti gorko, vlažno podnebje in rodovitna, mokrotna zemlja, ki jo skrbno pognoje. Potem odrežejo od zgornjega stebelnega dela palčice, ki jih 20 cm globoko in 60 cm narazen potaknejo v zemljo. Iz teh zraste nov trs, ki se drži več let, ako ne zamre.

Žetev se začne, preden začne trs cveteti, kar se pozna po tem, da postanejo spodnji listi rumeni. Najprej požanjejo liste, potem odrežejo stebila nad korenino in razrežejo. Tako razrezane vržejo v valjane mline, kjer iz njih iztisnejo sladkorni sok, ki ga potem nalijejo v kotle. Nato mu priijejo nekoliko apnenega mleka, da odstrani beljakovine in razne kisline, ter se vse to kuha. Peno, ki ima mnogo nečistega, skrbno odstranijo. Gost sok je postal sirup, ki ga spravijo v lesene posode, kjer se izkristalizira sladkor. Tega denejo v sode z luknjičastim dnom. Skozi luknje odteka sirup ter ostane v sodu samo sladkor, ki ga dalje prodajajo.

Pred stoletji je bil trs skoraj edina važnejša rastlina za sladkor, v 19. stoletju pa je zavzel sladkorna pesa velik obseg za pridelovanje sladkorja.

Horacij in Kuriacij

Tretji rimski kralj, Tulij, je napovedal vojsko Albancem, ker so mu bili opustošili rimsko ozemlje. Da bi štedili s prelivanjem krvi (niso vodili neumnih toaltarnih vojen), so se dogovorili prepuštili usodo vojvode izidatrem najboljšim borcem iz vsake vojske. Iz rimske vojske so bili izbrani trije bratje Horacij, in trije bratje Kuriacij iz albanske vojske. Vsi ti pa so bili bratrance in eden Kuriacijev je bil zaročenec sestrice Kamile.

Kmalu v začetku spopada sta dva Horacija padla, vsi trije Kuriacijji so pa bili ranjeni. Tretji Horacij je hlinil beg, nakar so ga trije Kuriacijji zasledovali. Kar neukrat se je pa naglo obrnil in zabodel drugega za drugim vse tri Kuriacijje, ker so ga lovili z neenako hitrostjo in so bili tako ločeni med seboj.

Ko se je zmagovalec vrnil, ga je sestra sprejela z očitki, ker je objokovala zaročenca. "Pa pa se je razjiral in jo pobil rekoč: "Tako naj umrje vsaka Rimljanika, ki bo objokovala sovražnika!"

Po postavi bi moral morilec umreti. Ljudstvo ga je pa pomilostilo: toda obsoben je bil hodi ti pod jarmom z zakrito glavo.

Češki duhovnik — mučenec

"Češki pisatelj Vladimir Hor-na je spisal roman "Podal svoj život" (Dal je svoje življenje). V njem popisuje življenje in trpljenje duhovnika Františka Knapla, ki je bil dekan in župnik v Nezamsliehu na Moravskem in je bil 6. maja 1942 umorjen od Gestapovcev.

Krščen denar

POVEST

Dr. Ivo Šorli

Nekega dne so namreč nenadoma prišli gospodje od sodnije in so zaprli in zapečatili celo trgovino našega gospodarja. Ne srečnej je bil faliral, to se pravi, da je prišel od vse.

Jaz le razumeti nisem mogel. Se večerjaka tak močnost, danes sama žalost in sramota. Veste, mati, to je prav tako, kakor da bi se v enem hipu podrla cela Močnikova hiša pred vašimi očmi in v prah in pepel. Se le počasi sem se zdaj spominjal, kako je bil gospod zadnje čase večkrat ves zmeden in bled, zdaj siten, zdaj zopet skoro ponosen. In pomislil sem, koliko je moral prestati strašnih skrbi in koliko noči je najbrže brez spanja prebil. Pa sem si rekel, da tudi taka velika trgovina ni mnogo prida. Celo lani, ko so pravili, da je bilo vse v najboljšem redu, gospod prav za prav ni imel mirne ure: zdaj ga je klical ta, zdaj oni, povsod je moral biti hkratu. Kaj pa ima potem človek od takega življenja, ko je kakor suženj? Kolikokrat sem si rekel, da je gospodar le siromak, ko so prišle meje njegova gospa in hčere v evili v trgovino — samo za druge je delal, sam se jesti ni utegnil. In kakor sem prej včasih sam s seboj govoril, kako bi bilo lepo, če bi bil tudi jaz kdaj tak gospod, me je zdaj minilo vse poželjenje. Da, kako malo trgovino kje v kak vasi, ko človek v miru kupi, v miru proda, v miru sne in v miru spi, to me je še vedno veselilo, — takih skrbj bi si pa nikoli ne hotel naložiti na glavo.

Seveda sem bil zdaj tudi jaz brez službe. Ali v mestu so take posredovalnice, kjer najdejo človeku za mal denar zopet novo. Tja sem šel, sem povedal, kje sem bil doslej, kaj znam, in kam naj mi pišejo, če kaj najdejo, in sem se potem odpeljal iz Trsta.

Računal sem, da bom najpogostej v osmih dneh imel že novega gospodarja; ta čas pa sem hotel izkoristiti, da vidim zopet domače kraje. Za ljudi mi ni bilo in nameraval sem tudi, da se jih bom bolj izogibal nego ne — samo od travnika do travnika pojdem, od njive do njive.

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Narodnem Domu, 6419 ST. CLAIR AVENUE.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje, vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you need vitamins that are...
Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

QUARANTINE Your money back \$5, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

1947	OCT.	1947
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OKTOBER

24. — Community Welfare Club priredi Halloween ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

25. — St. Patrik št. 250 KSKJ, plesna veselica v Slovenskem domu v Girard, Ohio.

25. — Društvo sv. Jožefa št. 110 KSKJ v Barbortonu priredi jesenski ples v dvorani cerkve Presv. Srca Jezusovega.

25. — Maskeradni ples po družnici št. 8 SMZ v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., Euclid, O.

25. — Društvo Dom št. 25 SDZ priredi "Halloween ples" v Slovenskem narodnem domu na Stanley Ave. v Maple Heights.

26. — Fall Festival društva Najsv. Imena pri sv. Vidu, v šolski dvorani.

26. — Pevski zbor Planina v Maple Heights praznuje 10 letnico obstanka s koncertom v Slovenskem narodnem domu na 5060 Stanley Ave.

30. — Musician Bowlers ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

31. — American Legion Post No. 273 "Halloween Dance" v svoji dvorani na E. 62 St. in St. Clair Ave. (Knausova dvorana.)

NOVEMBER

7. — Kegljačice društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

8. — Podružnica št. 15 SZZ praznuje 20 letnico obstanka v SND na 80. cesti.

9. — Slovenski pevski zbor Euclid koncert in plesna veselica v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

pogojno na 6 mesecev, Drešar Franc pa na 5,000 dinarjev kazni. Kosec je bil celo predsednik Krajevnega odbora, torej funkcionar "ljudske" oblasti, pa mu ni šlo v glavo kaj hoče komunistično "ljudstvo." Iz poročil vladnih listov se vidi, da bo še mnogo takih sledilo.

"DOSLEJ SEM BIL PREDSEDNIK krajevnega ljudskega odbora, poslej pa ne bom več," je vzkliknil Vinko Dolinšek, predsednik v Selnici ob Dravi. Višji komunisti so ga na sestan-

ku napadli, da ni storil pri odkupu žita svoje dolžnosti. Pa se je vjezil in izjavil, da vse pusti. Zato ga komunističen list napada ter se bo verjetno znašel za zamreženim okrogom. — Toda prav iz te gonje proti kmetu vidimo, da je še mnogo predsednikov in odbornikov ljudskih odborov, ki niso z režimom. Te bodo sedaj izžistili. V vsaki diktaturi so tudi čistke.

ODKUP VOLNE NI USPEL. — Odkup žita je torej uspel. Če kmet tudi strada, samo da dobi država. Toda vladni listi tožijo,

—AND THE WORST IS YET TO COME— —in najhujše šele pride



da je v Sloveniji popolna polomija pri odkupu volne. Od tega, kar so Sloveniji določili, so dobili le 22%. Vzrok je pač ta, da je v Sloveniji malo ovac in da njihče noče hoditi nag, dokler si more pomagati drugače. Sedaj se bo začel lov na kmete, ki so skrili kako volno. Pravijo, da mora jesenski odkup prinesiti kar ni pomladanski.

IZSEKAVANJE GOZDOV. — Poročali smo, kako grade mnogo gozdnih poti, da bi lažje spravljali les v dolino do žag. Začenja se doba, ko bo država sekala in prodajala v tujino na debelo, da dobi drugo blago. Po cenah ne bo vpraševala. Tudi ne bo vpraševala, kaka škoda se dela s prevelikim izsekavanjem. Toda tudi posamezniki seka, kar jim le dovolijo, ker sicer ne morejo plačati davkov.

NERED V PREHRANI. — Kljub vsemu bahanju, kako skrbno novi gospodarji za delavce, vendar beremo celo v komunističnih listih pritožbe, ki jasno glasno vprijo, da vlada nered. V Mostah pri Zirovnici grade hidrocentralo. Delavci imajo nakaznice za živila, živil pa ni, tako da je vse delo v nevarnosti, da se ustavi. Dopolnil, ki se pritožuje pravi, da je meso na nakaznicah, toda delavci ga ne dobe. Krompir ni na nakaznicah, toda temu ga ne določene cene. Po teh cenah ga pa noben kmet noče prodati. Kar ga je bil dolžan oddati, ga je kmet že itak moral oddati, da so ga odpeljali v južne dele države. Ob samem komunističnem nauku ne more nihče živeti.

UDARNIKI DOBE POSEBNE NAKAZNICE. — Kakor so v kapitalističnem svetu privilegirani ljudje, tako so tudi v komunističnem. Enakost je povsod na papirju. Posebni privilegijanci so tako imenovani "udarniki." Ti dobe tudi posebne nakaznice za hrano in obleko. Tako bomo v ljubljanskih listih navodila, kje udarniki lahko kupujejo na svoje posebne nakaznice.

DRUGA PLAT UDARNIŠKE MEDALJE. — "Udarniki" so torej izbrana četa, ki več naredi kot drugi delavci. Pa ima to njih delo celo po komunističnih listih tudi svoje slabe strani. Tako piše neki delavec DES (nekdanj Kranjske deželne elektrarne) v "Slov. Por." 15. avg.: "Pa še nekaj! Tovariši na naših gradnjah, ki delajo po normah, kličejo vsem onim tovarišem, ki tudi delajo po normah in nam dobavljajo gradbeni material: Pazite na kakovost! Slabo bomo izpolnjevali naš skupni plan, če izdelate štiri vijake namseto dveh, ko pa jih mi dobimo v roke, se prvi odtrga, drugi ima slabo urezan zavoj, pri tretjem pa matica nima navoja. Vi ste prekorajčili norme za 100%, mi pa smo skartirali 75% vaših izdelkov." — Tisti, ki prekorajčijo 100% norme so "udarniki." Površnost je posledica tistih tekem in vednega priganjanja. To je druga stran udarniške medalje. (O tem pove mnogo iz Rusije tudi znani pisatelj Kravčenko Op. ured.)

Dva žvižga. Fant je šel kupovat prstan za svojo zaročenko. Izbere enega in vpraša za ceno. Zlatar: "Deset tisoč lir." Fant zažvižga in izbira drugega: "Koliko bi stal pa ta?" Zlatar: "Dva žvižga."

MALI OGLASI

Košare naprodaj. Proda se 800 rabljenih pol bušlja košar za grozdje. Po zmerni ceni. Vprašajte Mrs. J. Fabian, 6116 Glass Ave. (207)

SEDAJ JE ZADNJI ČAS, da si izberete fino STERLING suknjo ali FUR COAT za zimo. Prosim, pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.
E. 116th St. 3426

MALI OGLASI

Išče stanovanje. Poslovodja, žena in hčer, ki je v višji šoli, nujno potrebuje hišo ali apartament z 2 spalnicama. Bi oskrboval hišo. Pokličite Mr. Martin pri Snyder Electric Co. LA 3411. (x)

Hiša naprodaj. Lastnik prodaja hišo za 1 družino, 7 sob, v Euclidu. Je zidana in obita; karpeti in zastori; avtomatično gretje na plin; dvojna garaža, dovoz iz betona. Za informacije pokličite IV 1052. (205)

Motor Tunes ups. Ignition, Clutches, Brakes, Carburetor, Motor Overhauling, Ivans' Automotive Maintenance 1165 E. 60. St. HE 7035 (x-nov. 11)

Pohištvo naprodaj. Naprodaj je pohištvo: 2 kosa za sprejemno sobo (mohair), dvojna postelja z coil spring in modrocem. Cena \$25. Zglasite se na 1142 E. 66. St. (205)

Opremljena soba. Odda se opremljena soba poštenemu moškemu ali zaposleni ženski. Vprašajte na 18301 LaSalle Rd. blizu 185. ceste. (205)

Mošt naprodaj. Iz ohljskega grozdja ali mešanega s kalifornijskim. Zglasite se ali pokličite Kramer's Bonded Winery 5303 St. Clair Ave. EN 2263. (206)

Službo dobijo. V službo se sprejme zakonski par, ki bi čistil gledališče. Morata biti zanesljiva in morata znati kuriti avtomatični stoker. Plača je \$50 na teden. Zglasite se po 6 zvečer v Yale Theatre St. Clair in E. 82 St. (x)

Moški in ženske za delo. Potrebujemo osebe za finišanje lesa. Predznanje ni potrebno. Plača od ure in plača od kosa. Zglasite se v F. Zimmerman Co. 2040 West 110. St. (x)

Sprejme se moške in ženske. za čiščenje uradov, gledališč in šol; nočno delo; stalna zaposlitev; dobra plača od ure. Zglasite se med 10 in 12 vsak dan dopoldne.

AETNA WINDOW CLEANING CO. 1430 E. 27. ST., VOGAL SUPERIOR AVE.

ZA VAŠO GRELNO POSLUGO pokličite Stephen Robash CE 2025 ALI MU 4200

Furnez na gorak zrak, paro, vročo vodo na premog, plin, olje in stokerje izvršujemo popravila na vseh vrst furnezih. Vse delo garantirano.

W. F. HANN & SONS CO. 15505 EUCLID AVE.

FINO GROZDJE IN MOŠTI! Dobite vedno pri nas. Ravno tako tudi sode od žganja. Pripravljamo na dom!

POKLIČITE PO TELEFONU LUDWIG GUSTINCIC

Perry 3149 LOCKWOOD RD., PERRY, OHIO

BARAGOVA PRATIKA za preslopno leto 1948

To slovensko Pratikto potrebuje vsaka slovenska hiša, radi številnih informacij, ki jih nudi. Vsebuje tudi več leposlovnih črtic. Najzanimivejša črtica je Meškotov "KRIZEV POT," ki pripoveduje o trpljenju pod naziji. Črtici: "V TUJIH KRAJIH" in "SLOVENKA MED SPIRITISTI" (dogodek v Colinwoodu), sta zajeti iz življenja ameriških Slovencev. Dalje sta zanimivi črtici: "SLEPI PASTIR" in "PO-TRDILO" in še mnogo drugih zanimivosti nudi Pratika.

Pratika stane samo 50 centov kar pošljite v Money order, ali v gotovini. Znamk ne pošiljajte, ker jih ne potrebujemo. Naročilo naslovite na:

BARAGOVA PRATIKA 1857 WEST 21st PLACE CHICAGO 8, ILL.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja

pisal IVAN ZOREC

Janez jih je gledal ves zamaknjen.

"No, ti, ne požiraj jih tako," ga je Miklav dregnil, "če ne, te zatožim pri tvoji!"

Janez je trenil z njih, a iz cerkve je zdajci prišel neki mož in stopil na star lipov štor, ženske so umolknele in se zgornje pred njim.

"Kdo pa je spet ta?" je Janez vedečno pogledal Miklava.

"Vidiš, tudi ta je meniški, sama drugače ko ti," je Miklav pokimal. "Iz Kostanjevice je, božjepotniški vojvoda mu pravijo. Vso zimo posluša in posluša pridige kostanjeviških belih menikov, potlej hodi, ves poln meniških pridig, po božjih potih in pridiga."

"Kaj sme — pridigati? Saj ni cerkven gospod."

"Ni, tlačen je, potepin in nekoliko šlevkast, pa vendar zvitorep toliko, da ga ne morejo prijeti za jezik, saj drdra le za njimi in ne dodaja nič svojega. Teče mu pa, malokateremu menihu tako. In ženske ga poslušajo, da so vselej od joka kmalu vse smrkave."

Vojvoda se je razgledal čez poslušavke in predse stegnil roke, kakor bi hotel pritegniti njihno srce, in je s kričnim glasom hudo pridigo o grehu in težavah življenja, o strašnih kaznih na dnu pekla in neskončnem veselju v večnih nebesih.

Ženske so se res že začele uskovati, vojvoda se je delal bolj, kmalu je glasan jok šel po ženske mkrdelu. —

"No, zdaj pa le pojdiva še drugam," je Miklav za seboj potegnil Janeza.

"V štiški gosposčini takle masle ne bi smel po nemarnem s svetimi besedami plašiti ljudi," je ta zmajeval z glavo.

"Saj tudi v kostanjeviški ne sme; klati se le po božjih potih drugod, kjer ni duhovnega gospoda, ki bi mu ustavil jezik."

Šla sta proti planoti, kjer so se zbirali možje. Trdna tema je bila že. Možaki so govorili prav tiho, da sta jih skoraj prej opazila kakor zaslišala. Prav blizu zborovališča je stala močno obrasla griva, za njo so Janezove oči ujele nekaj temnega.

"Kaj neki je tamle?" je Janez stopil tja in brenil, kvikšu je skočil človek.

"Kdo si?" ga je Janez popal. "O, glumec je!" je Miklav spoznal. "Kaj počenjaš tu?" je glasno revsknil vanj.

Tudi zborovavci so se strahoma obrnili in preteče obstopili vse tri, spoznali Miklava in se začudili.

"Ogleduh je!" je Miklav renčal skozi zobe in mu vezal roke. "Janez, le drži ga, precej ukrešem ogenj!"

Pa nekdo je že skočil po tleh ogorek k cerkvi, majhen ogenj je zaplapolal.

"Kdo si? Glumec nisi!" so rohneli v ujetnika.

Glumec je molčal in jih pisano gledal.

"Kaj bi ga spraševali!" so se nekateri togotili. "Ogleduh je, gosposka ga je poslala, da bi nas jutri polovila in podavila!"

"Hitro povej, kdo te je poslal!" so drugi hoteli vedeti več.

Ogleduh je trdovratno molčal in trgal trto, ki mu je vezala roke.

"Da je ogleduh, vemo," je Miklav vpil. "Zdaj glejmo le, da je nam ne unese, sicer bo nam še prebito joji!"

"Obesimo ga! Tudi gospoda bi tako storila z nami, če bi ji na ušesa prinesel, kar je sligal!"

"Kakor je to zimo obešala naše, ki jih je pri Krškem dobila v pest!"

"Izpustite me, pa vam povem vse!" se je prestrašeni ogleduh oglašil.

"Kdo si? Kdo te je poslal?"

"Valpet sem z gradu Podčetrta, graščak Tahi mi je naročil, naj pozvem, kaj napletate."

"Tahi! Prekleti Ferenc Tahi!" so štajerci zatulili.

"In si ti tisti njegov popadljivi pes!" je priskočil podčetrtski tlačen in ga s čekanom treščil po glavi.

Ogleduh je razbito črepinjo renče omahnil na tla, strepetal in obmiroval.

Možje so se spogledali, a Miklav je rekel:

"Prehitro je bilo, pa kar je, je! Saj je urno prestat!"

"O, če bi živ prišel odtod," se je morivec nekako opravičeval, "bi toliko naših moralo v velikih mukah dati življenje."

"Da, Tahi je zver, valpet ni bil nič boljši!"

"Molimo in ga brž pokopljimo!"

Nekdo je stopil k cerkovniku po rovnico in lopato, drugi so se odkrili in Miklav je nekaj očenašev odmolil za dušo rajnega valpta.

Janez je od groze ves čas molčal. Ondani je videl, kako je šlevkasti Peter Klepec pogubil malopridnega Krajncana, zdaj pa je tudi sam nekoliko kriv te druge smrti.

"Miklav, kdo je bistri fant, ki je ujel ogleduha?" so možje vpraševali.

"Božjepotnik, spotoma sva se došla."

"Dosti hvale smo mu dolžni, zakaj ga tajiš in skrivaš?"

Šentvidci so ga seveda poznali, pa so molčali, češ, Trlep ga je nemara poslal le, da bi skrivši zvedel, kaj se godi.

"Med nas je prišel le po moji volji," se je Miklav izgovarjal.

jal. "Nič ni vedel o našem domenu na tem kraju."

"Vreden je, da zdaj zve vse. Kdo si fant?"

"Trlepov iz Malega Gabra!" je Janez kratko in ponosno povedal. "Za malo se mu pe zdelo, da bi se kaj pritajeval."

"Kdo? Trlepov? Kaj res?" so vpili in mu segali v roko.

Janezu je kaj laskalo, da je Trlepovo ime v takih časih; molče je stiskal roko in želel, da bi domači, Štepič, Ančka in vsi videli in slišali, kdo so Trpi za ves širni svet.

"Kaj pa oče?" so možje hiteli. "Zakaj ni njega?"

"Trlep je bolezniv," ga je Miklav spretno izgovarjal. "Pot

bi mu bila predolga v tej vročini in prehuda."

ATTENTION
Veterans-Civilians
DE SIMIO SCHOOL

of

SHOE REPAIR

REGISTER NOW

DON'T DELAY

Learn a Profitable Trade

CLASSES:

8 A. M. to 1 P. M.

1 P. M. to 6 P. M.

5 P. M. to 9:30 P. M.

Interview at

418 FRANKFORT AVE.

or

Phone SU 5542



V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE ISKRENO
LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE
SOPROGE IN MATERE

Jennie Merhar

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči 20. okt. 1944.

*Že tri leta grob Te krije,
odkar si v večnost se podala,
lepše sonce zdaj Ti sijuje,
vsem v spominu si ostala.*

*Truplo tam na božji njiči
v grobu hladnem zdaj počiva,
spomin Tvoj pa neminljivi
bo živel med nami do konca dni.*

žalujoči ostali:

FRANK, soprog;
OLGA in JEANETTE, hčeri.

Cleveland, O. 20. oktobra, 1947.

V BLAG SPOMIN

Tretje obletnice smrti naših nepozabljenih mladih in dragih otrok in sestic

Josephine Faye
KašičPatricia Ann
Zigman

hčerka

Mary Rose
Zigman

roj. Kašič

ki so v cvetju mladosti izgubili svoje življenje v strašni katastrofi plinarne
in nas zapustili dne 20. oktobra 1944.

V miru božjem sladko počivajte
zdaj bivate vrh višave jasne,
ki vam sonce ne stemni,
tam sonce sreče vam ne vgasne.

Prosimo večnega Boga za nas,
ko pride nam poslednji čas,
da se vsi skupaj snidemo
in večno srečo uživamo.

žalujoči ostali:

ANTON KAŠIČ, oče;
FRANK, brat;
FRANCES, ANTOINETTE, ANNE, SOPHIE, sestre;
MARY ANN ZIGMAN, hčerka in sestra.

Cleveland, O., 20. okt. 1947.

1890

1947



Naznanilo in Zahvala

Vdani v božjo voljo naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je odšla k Bogu po plačilo naša dobra žena in mati

Mary Debevec

Umrla je v bolnišnici sv. Jožefa v Marshfieldu, Wis., dne 22. sept. Za smrt se je bila lepo pripravila, čeprav je božja dekla prišla ponjo precej nanaglama. Nihče razen nje same ni vedel, da ji je rak že tako dokonca razjedel korenine zemeljskega življenja.

Pokojna je bila rojena dne 6. marca 1890 v Nadlesku pri Ložu. Na Willardu, Wis., je živela z svojo ljubečo družinico 35 let.

Pogreb blage rajnice je bil dne 26. septembra iz cerkve sv. Družine na Willardu na farno pokopališče. Pogrebne obrede je opravil domači župnik Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

Ob tej priliki želimo izreči iskreno zahvalo vsem, ki so nam v tistih bridkih urah kakorkoli izkazali svojo naklonjenost, zlasti pa vsem, ki so molili za rajnico ob krsti, ob pogrebu in pri službi božji zanj. Iskrena hvala za številne sv. maše, ki ste jih darovali za rajnico, enako tudi za vence in cvetlice, ki ste njeno truplo z njimi ovenčali.

Za sv. maše so darovali: Mr. in Mrs. Krainz, Mrs. Balbina Bayuk, Frank Merlak Family, Mr. in Mrs. Frank Pekol, Mr. in Mrs. Joe Rakovec, Mrs. Uršula Champa, Mr. in Mrs. Lesar, Mr. in Mrs. Fr. Lunka Jr., Mrs. John Dolenc, Mr. in Mrs. Joe Volarich, Mr. in Mrs. Anton Merkun, Mr. in Mrs. John Herkert, Mr. in Mrs. Louis Krainz, Mr. in Mrs. Val. Krainz, Mr. in Mrs. John F. Trunkel, Mr. in Mrs. John Brezic, Mr. in Mrs. Ed. Pekol, Frank Petkovsek Family, Zupanc Family, John Petkovsek Jr., Mike Podobnik Family, Stamcar Family, Joe Lunka Family, Mr. in Mrs. Frank Zevnik, Mr. in Mrs. John Rakovec, Lesar Girls, Mrs. Johana Horvat, John Kuznaric, Mr. in Mrs. Fr. Lamovec, Mr. in Mrs. Mike Plautz, Mrs. Agnes Seliškar, William Bayuk, Frank Bojanc, Frank Kokal Family, Mr. in Mrs. Math Ruzic, Mr. in Mrs. Fr. Francel, Mary Lesar, Joe Pekol Sr., Joe Perko, Mr. in Mrs. Macknick, Mr. in Mrs. V. Ruzic, Mr. in Mrs. Jack Harrick, Mrs. J. Morga, Mr. in Mrs. K. Selisnik, Bukovec Family, Frank Perovsek, Fr. Klanchar, Frank Volovsek Sr., Marg. Lukas, Mr. in Mrs. G. Buffington, Mr. in Mrs. Fr. Koschak, Mr. in Mrs. V. Staut, Jakob Petrich, Mr. in Mrs. Geo. Rauen, Ludvik Perushek, Mary Tolaney, Artac Family, Mrs. Fr. Morga, Louis Arch, Gosar Family, Mrs. Aug. Podobnik, Mr. in Mrs. Ernest Arch, Mr. in Mrs. A. Rakovec, Mr. in Mrs. Stanley Pekol, Mr. in Mrs. Joe Tolaney, Peter Zagar, Mrs. J. Koschak, Mrs. C. Djubenski, Mr. in Mrs. John Kaltinger, Math Derganc Sr., John Brayer, Mrs. Mary Snedic, Peter Rotar Family, Mrs. Fr. Prebil, Mr. in Mrs. Frank Lesar, Mr. in Mrs. Fr. Parkel Sr., Kotcon Family, Mr. in Mrs. Fr. Rotar, Mr. in Mrs. Anton Jeras, A. F. Zevnik Family, Madison, Wis., Mrs. John Gregorich, Mr. in Mrs. Fr. Krainz, Mr. in Mrs. Aug. Buboltz, Mrs. John Fale, Chicago, Ill., Mr. in Mrs. Gethin, Lorain, O., Mrs. Fr. Zibert, Chicago, Ill., Mr. in Mrs. Mil. Leonard Family, Chicago, Ill., Mr. in Mrs. Joe Ulesic, Chicago, Ill., Mr. in Mrs. Francel, Mr. in Mrs. A. Eisenhart, Lorain, O., Mr. in Mrs. Wm. Dudas, Materno društvo sv. Družine, društvo Marije Pomagaj, KSKJ., Mr. in Mrs. James Debevec, Cleveland, O., Mr. in Mrs. Frank Jakšič, Cleveland, O., Mr. Anton Grdina, Cleveland, O., Frank Lenček, Lorain, O., Mr. in Mrs. H. Sain, Mr. in Mrs. Ch. Krapf, Mr. in Mrs. J. Celesnik, Mr. in Mrs. Kotnik, Lorain, O. Kakor tudi našim dobrim sosedom za vso pomoč! Bog Vam povrni!

Draga žena in mati, ti pa počivaj v Bogu in uživaj pri Njem plačilo za vsa dobra dela, ki so šla za teboj s tega sveta. Mi se te bomo spominjali s hvaležnostjo v svojih molitvah in bomo darovali zate sv. maše in sv. obhajila. Pa tudi ti ne pozabi na nas, dokler ne pridemo za teboj v nebeški pristan. Na svidenje!

Saj Križ nam sveti govori,
da vidimo se nad zvezdami!

žalujoči ostali:

ANTON DEBEVEC, soprog
ANTON Jr., ROBERT, FRANK, CHARLES, RALPH,
SILVESTER, sinovi
MICI RAKOVEC, ELEANOR FALE, hčeri

Willard, Wisconsin, 18. oktobra 1947.